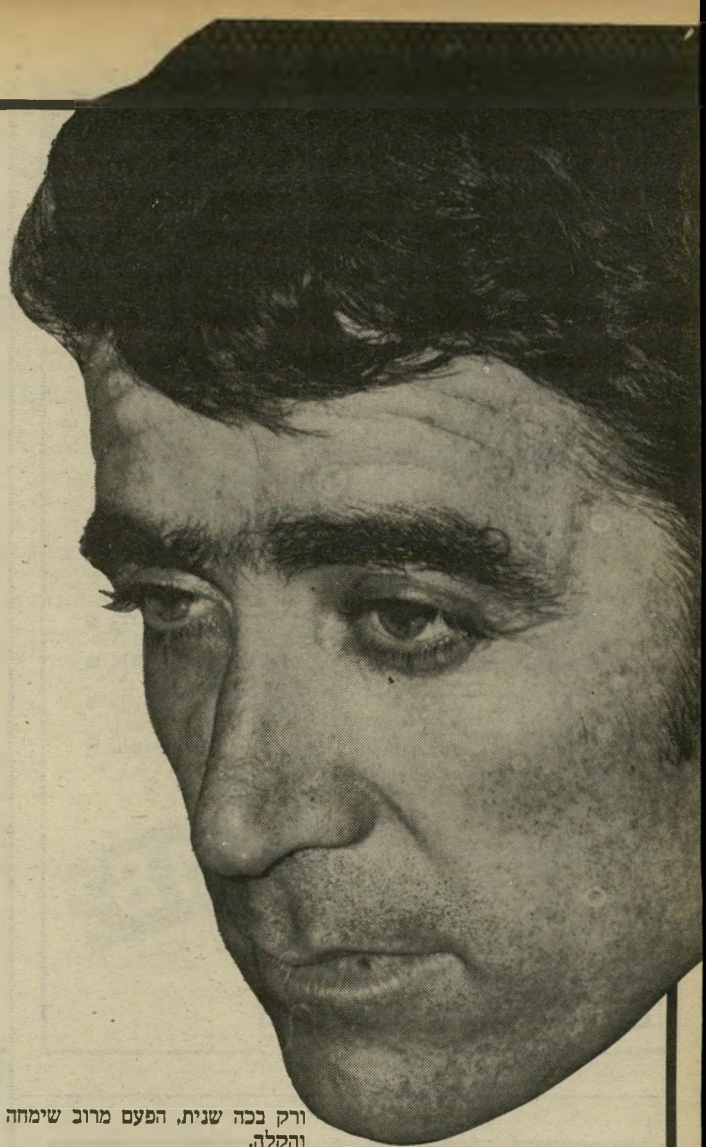

הבלש בעל אלה המריצומים

משה טוב שהתפרסם כצייד הכייסים, מגלה את סודות המיקצוע — עם פרישתו מן המישטרה ומעברו לחיים אזרחיים

הכייסים את פניו. נהג להתלכש בצורה שתגרום לו להיטמע בהמון. הפעם הראשונה שיצאתי לשטח זה היה לשוק התיקוה, הראו לי תמונות של שני אנשים שהיו כייסים ידועים, וחשדו כי הם עוברים בשוק. לבשתי ביגוד עבודה של פועל, את המיכנסיים לא סגרתי בחגורה אלא בחבל, ונעלתי נעליים גסות מלאות סיר. עמדתי בתור לאוטובוס וראיתי פרצוף אחר שהכרתי מהתמונות כאל. בום. כאשר ראיתי שמצטרף אליו גם האיש השני מאלבום התמונות, ירעתי שעליתי על הוגג הנכון.

בלש טוב (בעל המטאטא) בפועל בתחנה המרכזית ארנק בבית-שימוש

ורק בכה שנית, הפעם מרוב שימחה והקלה.

כאשר סיים טוב את שירותו הצבאי, עלו הוריו ארצה, ותחת לחזור לקיבוץ, כפי שתיכנן, נאלץ להפש עבודה ולתמוך בהם.

בשנת 1956 התגייס טוב למישטרה. הוא החל את הקאריירה שלו כשוטר מקוץ בכיכר דיזינגוף. הרבה צעירות נשאו עיניים מעריצות לעבר השוטר החסון, שתמיד היה לבוש בהידור וצעד בדיונגוף בגאווה.

בשנת 1959 הוקמה היחידה המרכזית במישטרת תל-אביב, וטוב עבר אליה. בתחילה עבד בחוליה לאיתור פורצים. אגל כאשר הוקמה היחידה לביעור כייסים, הצטרף אליה — וכך מצא את המיקצוע שבו התפרסם.

בהתחלה, כמה מהיחידה הלכו ברחובות כמה ימים ולא תפסו אף אחד. אני חשבתי על זה ואמרתי לעצמי: מה, אני אחכה למשיח? הלכתי לאחד הבלשים הוותיקים ושוחחתי איתו. למדתי ממנו על שיטות של כייסים ועל המקומות שבהם הם עוברים, ואז התחלתי לעבוד, מספר טוב.

הוא איננו מסכים לדעה הרווחת בין עבריינים, כי כייסות זה מיקצוע נחות. כייסים הם גנבים אלגנטיים, הם מבקשים ממך גפרור, אומרים תודה, ועד שגמרו להצית סיגריה הסתלקו עם הארנק שלך. בלי אלימות ובלי צע"קו, הוא אומר.

מכיוון שכייסים הם ערמומיים ונוקטים בשיטות שונות ונעזרים באבזורים שונים, צריך הבלש להיות מתוחכם וערמומי מהם, כדי לתפוס אותם.

טוב מספר, כי יש שיטות כייסות שונות. יש כייסים העוברים לברם. הם נעזרים לפעמים בעיתון, מעיל מקופל על היר או כגד אחר, כדי לכסות את היד העובדת ואת השלל שהעלו. יש כאלה העוברים בווגות או בשלשות, ויש כאלה העוברים כשיטת הסנדר וויץ ונעזרים באשה. על פי שיטה זו, נעמרת האשה לפני הקורבן באוטובוס, או בתור לרכבת, היא נצמדת אליו ומגרה אותו בעכוזה. כאשר הוא נרגש, מביים אותו שותפה של האשה, העומד מאחוריו.

עוד בתחילת דרכו הבין טוב כי כדי לתפוס כייסים עליו להשתרל להתשלם בקהל ולא לכלוט. עוד בטרם התחיל את סידרת תחפושיותיו המפורסמות, ועוד בטרם הכירו

מספרים כי הכייסים כמדינה ערכו מישהתה שיבעת ימים כאשר התכשרו כי משה טוב, צייד הכייסים הנודע, פרש מהמישטרה.

אין כייס כמדינה שלא שמע על משה טוב. גם לחול הגיע שימעה, בגלל עיני הנץ שלו, הויכרון הפנומנלי שלו לפרצופים, וכושרו המדהים להתחפש לרמיות שונות ולהתערב בהמון, וכך לתפוס את הכייסים על חם. יש לי ספר כמעט כתוב על כל שיטות הכייסות, התייחומים במיקצוע ועל כל הטכניקות הנהוגות בארץ. אבל אני עדיין מהסס להוציא אותו. חושש כי אנשים רבים יכולים ללמוד מהספר שלי להיות כייסים מוצלחים, ואת זה לא הייתי רוצה. הוא אומר בחיך, במישר החרש שבו הוא עובד כיום. מאז שפרש מהמישטרה הגיש בקשה לקבל רשיון של חוקר פרטי, ובניתיים הוא עובד כיועץ במישרד החקירות העיון הפרטית, של ישה אלפנדרי.

הסנדוויץ' והעכוז

כאשר שואלים את טוב מהו הויכרון הראשון שלו על כייסות, הוא מגלה סוד כמס.

מתברר, כי כאשר היה חייל צעיר בטירונות, נסע באוטובוס מאשקלון לתל-אביב. לפתע החלה האשה שישבה לידו לצעוק כי מישוה גנב צרור כסף שהיה בארנקו. היא הצביעה על טוב והצהירה כי היא בטוחה שהוא הגנב. נהג סגר את דלתות האוטובוס ונסע מייד למישטרה.

איוה סמל גבוה נתן לי סטירת לחי, ואמר לי שאגלה מייד היכן הסתרת את הכסף, מספר טוב ומגלה, כי היחס הזה העלה רמעות בעיניו.

קצין שהצטרף לחקירה הורה לסמל שלא להרביץ לחייל הצעיר וערך חיפוש בחפציו. מכיוון שלא נמצא כל כסף, ביקשו השוטרים מהאשה להציץ שוב בארנקו. היא עשתה חיפוש נוסף בארנק, ומצאה את צרור הכסף שהסתירה כליכך טוב בקפל-הארנק, עד שהיא עצמה לא מצאה אותו קודם. האשה הנכונה ביקשה סליחה ורצתה לתת כסוף לפיצוי לחייל המיטב, אבל הוא לא רצה לקבל כסף